

ကစားပွဲ အသစ် ဖန်တီးကြဖို့

အောင်အင်

ဇွန် ၂၇၊ ၂၀၁၀

အခုတလော ကမ္ဘာ့ဖလားဘောလုံးပွဲစဉ်တချို့ ကြည့်ဖြစ်ပါတယ်။ အပြည့်အစုံတော့မဟုတ်၊ တဝက်တပျက်ပါ။ ကြည့်ရင်းနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်တွေကို ဘောလုံးပွဲနဲ့ နှိုင်းယှဉ် ပြီး ဟောဒီလို တွေးမိပါတယ်။

(၁) ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲ နဲ့ ၁၉၉၃ အမျိုးသားညီလာခံ ကစားပွဲ များ

ကျနော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၊ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်၊ မဟာမိတ်တိုင်းရင်းသားများ နဲ့ ရဟန်းရှင်လူ ကျောင်းသားပြည်သူများက တဖက်၊ စစ်အုပ်စုနဲ့ အလိုတော်ရိများက တဖက် ရင်ဆိုင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြတာ ၁၉၈၈ ကစလို့ အနှစ် ၂၀ကျော်ခဲ့ပါပြီ။ မျှတတဲ့ ကစားပွဲတော့မဟုတ်ပါ။ သေနတ်ကိုင်ထားတဲ့ အစိမ်းရောင်စစ်သားများက အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်၊ ကြွေးကြော်သံတွေနဲ့ ခွပ်ဒေါင်းအလံတွေ ကိုင်ဆောင်ထားတဲ့ ကျောင်းသားပြည်သူ ရဟန်းရှင်လူများကငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းတောင်းဆို၊ ပိုပြီးဆိုတာက စစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေက ခိုင်လူကြီးနေရာတွေကိုပါယူထားပြီး သူတို့စိတ်ကြိုက် ကစားပွဲကို စီမံခန့်ခွဲနေတာပါ။ ကုလသမဂ္ဂနဲ့ နိုင်ငံတကာအစိုးရများက ကစားကွင်းဘေးတဖက်တချက်က ပရိသတ်တွေပေါ့၊ အမေရိကန်နဲ့ ဥရောပသမဂ္ဂ နိုင်ငံတွေ၊ ဩစတြေးလျ၊ ကနေဒါ နိုင်ငံတွေက ဒီမိုကရေစီ အင်အားစုကြီးကို အားပေး၊ စစ်အုပ်စုကို ခဲနဲ့ပေါက်၊ တရုတ်၊ ရုရှား၊ မြောက်ကိုရီးယား တို့က နအဖကို အားပေး၊ လက်နက်တွေ တိတ်တိတ်ပုန်းရော၊ မြောင်ရော ထောက်ပံ့၊ ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကိုယ်တိုင်ကတော့ ဘယ်ဘက်ကိုမှ မလိုက်သလိုလို၊ ကြားနေသလိုလို၊ ဟိုလိုလို၊ ဒီလိုလို။

၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲဟာ အာဏာရှင်ကြီး ဦးနေဝင်း နောက်ကွယ်ကနေ ကြီးကိုင်ထားဆဲဖြစ်တဲ့ စစ်အုပ်စုက စိတ်ကြိုက်စီစဉ်ထားတဲ့ ကစားပွဲတခုပါ။ မဆလ (မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ) တဖြစ်လဲ တဆည (တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ) ကို ရှေ့တန်းတင်ကစားပြီး စစ်အုပ်စုက ခိုင်လူကြီးနေရာမှာ နေခဲ့ပါတယ်။ တစည အနိုင်ရရေးအတွက် စစ်အုပ်စုက အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ချထားပြီး ဦးတင်ဦး၊ ဦးဝင်းတင် နဲ့ အခြားထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များကိုလဲ ထောင်သွင်းအကျဉ်းချထားလိုက်ပါတယ်။ တစည က နိုင်ငံပိုင်အဆောက်အအုံတွေ၊ ယဉ်တွေ၊ ကားတွေ၊ ဘဏ္ဍာငွေတွေ ကို သုံးစွဲပြီး လွတ်လွတ်လပ်လပ်မဲဆွယ်နေချိန်မှာ အဖွဲ့ချုပ်နဲ့ မဟာမိတ်ပါတီတွေဟာ အကန့်အသတ်တွေ၊ အနှောက်အယှက်တွေကို ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတာပါ။ ရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲကွဲဖို့နဲ့ လူထုကို စိတ်အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေဖို့ အတွက် စစ်အုပ်စုက လက်အောက်ခံပါတီတွေအများကြီးကိုလဲ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲကိုရှုပ်ထွေးစေခဲ့ တာပါ။ အဲဒီလို မတရားမှုပေါင်းများစွာနဲ့ ကြံစည်ကြိုးစားခဲ့ပေမည့်လဲ လူထုက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ခေါင်းဆောင်တဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ်ကို တခဲနက် မဲပေးရွေးချယ်လိုက်ကြပါတယ်။ ဒီမှာတင် ခိုင်လူကြီးဖြစ်တဲ့ စစ်အုပ်စုက သူ့မျှော်လင့်သလိုဖြစ်မလာတဲ့ ကစားပွဲရဲ့ ရလဒ်ကို ညှင်းပယ်ပြီး ကစားပွဲအသစ်ကိုပြောင်းတော့တာပါ။

စစ်အုပ်စုက ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနဲ့ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးခေါ်ယူကျင်းပပေးဖို့ ငြင်းဆန်ရင်း ဒီရွေးကောက်ပွဲဟာ အာဏာလွှဲပြောင်းပေးမည့်ရွေးကောက်ပွဲမဟုတ်ပဲ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များရဲ့တာဝန်ဟာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေရေးဆွဲဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်လို့ ကြွေးကြော်ပြီး သူ့ရဲ့ ကစားပွဲအသစ် "အမျိုးသားညီလာခံ" ဆိုတာကို ၁၉၉၃ မှာ စတင်တာပါ။ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ အဲဒီကစားပွဲမှာ ဆက်ပြီး

ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ယုံကြည်တဲ့ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီဖွဲ့စည်းပုံကို ရေးဆွဲနိုင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အဖွဲ့ချုပ်နဲ့ တိုင်းရင်းသားပါတီများရဲ့ စစ်မှန်တဲ့ တန်းတူညီမျှတဲ့ ပြည်ထောင်စုအသစ်တည်ဆောက်ရေးအကြံပြုချက်တွေကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများက ယတ်ပြတ်ညှင်းပယ်ပြီး သူတို့ ကြိုတင်ရေးဆွဲထားတဲ့ စစ်တပ်ဗဟိုပြုဖွဲ့စည်းပုံကို အတင်းအကြပ်ထောက်ခံခိုင်းတဲ့ အတွက် အဖွဲ့ချုပ်ကိုယ်စားလှယ်များ အမျိုးသားညီလာခံကို ကျောခိုင်းခဲ့ကြပါတယ်။

အဖွဲ့ချုပ်က စစ်အုပ်စုရဲ့ အမျိုးသားညီလာခံကစားကွင်းထဲက ထွက်ခဲ့တာဟာ မှန်ကန်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ပါ။ စစ်အုပ်စုကိုယ်တိုင်လဲ သူ့ကစားပွဲကို ဘယ်လိုဆက်စခန်းသွားရမယ်ဆိုတာ မသိတော့တာမို့ အမျိုးသားညီလာခံကို အကြာကြီး ရွှေ့ဆိုင်းထားခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီနောက် ၂၀၀၃ ခုနှစ် ဒီပဲယင်းလုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုကြီးဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းကျမှပဲ ဗိုလ်ချုပ်ခင်ညွန့်ရဲ့ အဆင့် ဂုဆင့်လမ်းပြမြေပုံရဲ့ အဆင့်တဆင့်အဖြစ် ပြန်လည် အသက်သွင်းတော့တာပါ။

(၂) ပရိသတ် အပြောင်းအလဲ၊ ကွင်းထဲက ထွက်သွားကြသူများ၊ ကွင်းထဲ ဝင်ကန်ကြသူများ

၂၀၀၃ ခုနှစ်မှာ စစ်အုပ်စုက အမျိုးသားညီလာခံကို ပြန်စတော့ ကစားပွဲပုံသဏ္ဍာန်က အတော်ပြောင်းလဲခဲ့ပါပြီ။ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ နိုင်ငံတဝှမ်းက ရုံးခန်းတွေအားလုံး ပိတ်ထားခံရပြီး ရွှေ့ပို့တိုင်ရုံးချုပ်တစ်ခုပဲ ဖွင့်ခွင့်ရထားတာပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နဲ့ ဦးတင်ဦးအပါအဝင် အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များဟာလဲ အဖမ်းခံထားရဆဲပါ။ စစ်အုပ်စုရဲ့ဘက်မှာ ကြံ့ဖွံ့ဆိုတဲ့ အကြမ်းဖက်အင်အားစုတစ်ခုတိုးလာချိန်မှာ ကျနော်တို့ဘက်က ပြည်သူ့အတော်များများ လှုပ်ရှားမှုနဲ့ ကင်းကွာနေကြပြီး ပရိသတ် အဖြစ်ကိုပြောင်းလဲရောက်ရှိနေကြပါပြီ။ ပြည်ပကို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်သူတွေလဲ ပိုလို့များပြားခဲ့ပါပြီ။ ပိုပြီးဆိုးတာကတော့ အရင်ကပွဲကြည့်ပရိသတ်ထဲမှာ ရှိခဲ့ပြီး ကျနော်တို့ကို ထောက်ခံအားပေးခဲ့ကြတဲ့ အနောက်နိုင်ငံက ပညာရှင်ဆိုသူတွေ၊ တချို့အစိုးရတွေက ကွင်းထဲရောက်လာပြီး စစ်အုပ်စုဘက်က ဝင်ကန်ကြတော့တာပါပဲ။

ဒီပဲယင်း လုပ်ကြံမှုကြီးဟာ တကမ္ဘာလုံးကို တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားသွားစေတဲ့ အကြမ်းဖက်မှုကြီးပါ။ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အမျိုးသားခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို စစ်အုပ်စုရဲ့ အကြမ်းဖက်သမားတွေက လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ဖို့ ကြိုးစားကြတာပါ။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို မသတ်နိုင်ခဲ့ပေမယ့် အဖွဲ့ချုပ်အဖွဲ့ဝင်တွေ၊ ထောက်ခံသူတွေ အမြောက်အများ အသတ်ခံခဲ့ရတာပါ။ အဲဒီဖြစ်ရပ်ကြီးအပြီးမှာ ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေ နဲ့ အပေါင်းအပါများရဲ့ ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်မှုကိုကမ္ဘာက ပိုပြီးရှင်းရှင်းလင်းလင်းသိရှိလာကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီဖြစ်ရပ်အပေါ် တုန့်ပြန်မှုက နှစ်မျိုးဖြစ်လာပါတယ်။

အမေရိကန်၊ ကနေဒါ၊ ဩစတြေးလျ စတဲ့ နိုင်ငံများကတော့ တင်းကြပ်တဲ့ စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုတွေနဲ့ စစ်အုပ်စုကို ဒဏ်ခတ်အရေးယူကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခြားနိုင်ငံများက တမျိုးတွေးကြပါတယ်။ ဒီလောက်ဆိုးဝါးကြမ်းကြုတ်တဲ့ စစ်အုပ်စုကို တရုတ်အစိုးရက အကာအကွယ်ပေးထားတဲ့ လူသတ်ကောင်တွေကို ပြင်းထန်တဲ့ အရေးယူမှုတွေလုပ်တော့ရော တကယ်ထိရောက်မှုရှိပါ့မလားလို့ သံသယရှိလာကြပါတယ်။ ဒီလောက်ဆိုးတဲ့ကောင်ကြီးကို ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်တာထက်စာရင် ဝင်ချဉ်းကပ်၊ ပျော့ပျော့ပြောင်းပြောင်းဆက်ဆံပြီး ပေးသလောက်ယူတာပဲကောင်းလိမ့်မယ်လို့ မြင်လာကြပါတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုဟာ စစ်အုပ်စုကို မထိခိုက်ပဲ လူထုကိုပဲ ထိခိုက်တယ်လို့ ဟစ်အော်ကြတဲ့ စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်းများရဲ့ ကိုယ်စားပြုပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ စစ်အုပ်စုရဲ့ အစားဝါဒဖြန့်သမားတွေကလဲ အသံပိုပြီးကျယ်လောင်လာတာပေါ့။

အဲဒီအချိန်မှာ ဗိုလ်ခင်ညွန့် ရဲ့ လမ်းပြမြေပုံထွက်လာတော့ အဲဒီပညာရှင်တွေ၊ အစိုးရတွေက အရမ်းကိုစိတ်ဝင်စားကြပါတယ်။ ခင်ညွန့် ကိုလဲ သန်းရွှေနဲ့ ခွဲခြားပြီး အပြောင်းအလဲကိုလိုလားတဲ့ ဗိုလ်ချုပ်လို့ ယုံကြည်လာကြပါတယ်။ လမ်းပြမြေပုံမှာလဲ အာဏာလွှဲဖို့ အဆင့်အထိပါတော့ သူတို့လိုချင်တဲ့ အချိန်ဇယားတစ်ခုရပြီလို့။

အားတက်လာကြပါတယ်။ ဒီမှာတင် စစ်အုပ်စုအပေါ်ဖိအားပေးရေးကိစ္စတွေ လုံးဝစိတ်မဝင်စားတော့ပဲ အဖွဲ့ချုပ်ကို ၁၉၉၀ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို အသိအမှတ်ပြုရေးတောင်းဆိုတာတွေ ရပ်ပြီး နအဖရဲ့ လမ်းပြမြေပုံ ဂျာနယ်ကို လက်ခံဖို့၊ အမျိုးသားညီလာခံပြန်တက်ဖို့ ဆိုတာတွေကို စေတနာကောင်းနဲ့ အကြံပေးသလို နဲ့ ဖိအားပေးကြပါတော့တယ်။ ပြည်ပရောက် မြန်မာ အတိုက်အခံအဖွဲ့အစည်းအချို့တောင်မှ အဲဒီလမ်းကြောင်းထဲရောက်ပြီး အဖွဲ့ချုပ်ကို အမျိုးသားညီလာခံပြန်တက်ဖို့ တောင်းဆိုတာတွေရှိလာပါတယ်။ ဒါဟာဖြင့် ပွဲကြည့်ပရိသတ်နေရာမှာ ရှိခဲ့တဲ့ နိုင်ငံခြားသားပညာရှင်တချို့၊ အစိုးရတချို့ က ကွင်းထဲဝင်ပြီး နအဖ ကိုအားဖြေကြတာပါ။ အဖွဲ့ချုပ်ကိုဝိုင်းပြီး နင်းခြေကြတာပါ။

အဖွဲ့ချုပ်နဲ့ တိုင်းရင်းသားမဟာမိတ်များက ဒီပွဲမှာ ပြတ်သားခဲ့ကြပါတယ်။ အမျိုးသားညီလာခံကို ပြန်မတက်နိုင်ဘူး လို့ပြတ်ပြတ်သားသားညှင်းဆန်ခဲ့ကြပါတယ်။ နအဖ ရဲ့ ကစားပွဲကို သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြဿနာ က အဖွဲ့ချုပ်ဟာ နအဖရဲ့ ကစားပွဲက ထွက်ခဲ့ပေမယ့် ကိုယ်စိတ်ကြိုက်ကစားပွဲအသစ်ကို မဖန်တီးနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ၂၀၀၇ ဩဂုတ် မှာဖြစ်တဲ့ ရေမျိုးဆက်ကျောင်းသားများဦးဆောင်တဲ့ ကုန်ဈေးနှုံးကျဆင်းရေး လှုပ်ရှားမှုတွေ၊ ၂၀၀၇ စက်တင်ဘာမှာ ဖြစ်တဲ့ သံဃာတော်များဦးဆောင်တဲ့ ရွှေဝါရောင်တော်လှန်ရေးကြီးတွေဟာ တကယ်တော့ အဖွဲ့ချုပ်အတွက် လူထုကိုအခြေခံတဲ့ ကိုယ်ပိုင်ကစားပွဲတည်ဆောက်ဖို့ အခြေအနေကောင်းတွေပါ။ ဒါပေမယ့် အဖွဲ့ချုပ်က အဲဒီလှုပ်ရှားမှုကြီးတွေကို ဝင်ရောက်ဦးဆောင်မှုမပေးတဲ့အပြင် ဝေးဝေးမှာကို နေခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ အဖွဲ့ချုပ်မပါဘဲ အမျိုးသားညီလာခံဟာ တချို့ပြောသလို "တမြို့လုံးမှာ တခုတည်းရှိတဲ့ကစားပွဲ" (The Only Game in Town) ဖြစ်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားသားတချို့ရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုလဲ ရရှိထားတာနဲ့ နအဖက သူ့စိတ်ကြိုက်အပြီးသတ်နိုင်ခဲ့ သူ့စိတ်ကြိုက် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

(၃) နိုင်ငံခြားသားကြိုက် အခြား ဒီမိုကရက်များ

၂၀၀၈ မေ၊ ဆိုင်ကလုံးနာဂစ်ကြီး မြန်မာနိုင်ငံ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို ဝင်ရောက်မွေ့နှောက်ပြီးတဲ့ အချိန်မှာတော့ မြန်မာနိုင်ငံရေးကစားကွင်းဟာ ပိုပြီးပြောင်းလဲလာပါတော့တယ်။ မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် လူတွေ သိန်းချီသေဆုံးပြီး သန်းပေါင်းများစွာ အတိဒုက္ခရောက်နေချိန်မှာ နအဖ က သူ့ရဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို အဓမ္မအတည်ပြုလိုက်ပါတယ်။ ရာသက်ပန်စစ်အာဏာရှင်စနစ်ကို ဖန်တီးထားတဲ့ ဥပဒေလဲဖြစ်၊ မတရားတဲ့ နည်းလမ်းများနဲ့ အတည်ပြုထားတာ အထင်အရှားသိမြင်နေတာတောင်မှ "ဘာမှမရှိတာထက်စာရင် တခုခုရှိတာကကောင်းတယ်" ဆိုတဲ့ အယူအဆ၊ "ဖွဲ့စည်းပုံဥပဒေမရှိပဲအုပ်ချုပ်တဲ့ စစ်အစိုးရထက်စာရင် ဥပဒေနဲ့ ဖွဲ့စည်းတဲ့ အစိုးရကပိုကောင်းတယ်" ဆိုတဲ့ အယူအဆတွေ အားကောင်းလာပါတော့တယ်။ နအဖ ရဲ့ လက်ပါးစေ စာရေးဆရာ၊ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာအချို့၊ ဒေါ်လာစား နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားဟောင်းတချို့၊ ဖောက်ပြန်ဘက်ပြောင်းသွားတဲ့ အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်ဟောင်းတချို့ ကလဲ ဒီအယူအဆတွေကို ပြည်တွင်းမှာတင်မက ပြည်ပနိုင်ငံများကိုပါ ရောက်ရှိ၊ ဖြန့်ချိကြပါတယ်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းကြီးတိုက်အပြီး မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာ ပြည်ပလူမှုအထောက်အကူပြုအဖွဲ့အစည်း တွေ (International Humanitarian Organizations) ပိုပြီးများများစားစားနေရာယူလာနိုင်ကြပြီး အဲဒီ နိုင်ငံခြားသား NGO အရာရှိတွေကလဲ "မြန်မာနိုင်ငံတွင်းက လူထုရဲ့ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနဲ့ ရောဂါဘယခံစားနေရမှုတွေကို ကူညီဖို့ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲဖြစ်တဲ့အထိ စောင့်လို့မရနိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုတွေရုတ်သိမ်းပေးပါ၊ အကူအညီတွေကို အကန့်အသတ်မထားပဲ ပေးပါ" လို့ ကြွေးကြော်လာကြပြန်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကစားကွင်းထဲမှာ နအဖဘက်ကဝင်ကစားကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေ၊ အလိုတော်ရိတွေ များသထက်များလာပါတော့တယ်။

နအဖ က ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၀ မှာလုပ်မယ်လို့လဲ ကြေညာလိုက်ရော အဲဒီ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ အလိုတော်ရိတွေ၊ မြန်မာနိုင်ငံရေးကျွမ်းကျင်သူ ဆိုသူတွေက သတင်းဌာနတွေနဲ့ အင်တာဗျူးတွေလုပ်၊ အစီရင်ခံစာတွေထုတ်၊ တချို့သံတမန်တွေ၊အစိုးရကိုယ်စားလှယ်တွေ ကလဲ အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များကို အခေါက်ခေါက်အခါခါ လာတွေ့ဆွေးနွေးပြီး တိုးတိုး တချိုး၊ ကျယ်ကျယ်တဖုံ အဖွဲ့ချုပ်ရွေးကောက်ပွဲဝင်သင့်ကြောင်း ဖိအားတွေပေးကြပါတယ်။ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကပဲ ဒီရွေးကောက်ပွဲဟာ အနှစ် ၂၀ အတွင်းမှာ အရေးအကြီးဆုံး ပြောင်းလဲမှုကြီးဖြစ်လို့ ဘယ်လောက်ပဲချို့ယွင်းချက်တွေရှိနေပေစေ အသိအမှတ်ပြုအားပေးသင့်ကြောင်း ကမ္ဘာလှည့်ပြီး စည်းရုံးကြပြန်ပါတယ်။

ဒီပွဲမှာ အဖွဲ့ချုပ် ဝင်ပြိုင်လို့ ဘယ်လိုမှ မနိုင်နိုင်ပါ။ နအဖ က ၁၉၉၀ တုန်းကလို ပြန်မဖြစ်ရအောင် စီစဉ်ထားပါတယ်။ သူတို့ တဖက်သတ်ရေးဆွဲအတည်ပြုထားတဲ့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံကိုယ်၌က စစ်တပ်ကို အာဏာကုန်ပေးထားပြီးသားပါ။ ပြီးတော့ နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ရေးဥပဒေမှာလဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား ၂၀၀၀ ကျော်ကို ရွေးကောက်ပွဲမှာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ဖို့၊ မဲပေးဖို့ မပြောနဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုခုမှာတောင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်လို့ မရအောင်တောင် ကန့်သတ်ထားပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကလဲ စစ်အုပ်စုရဲ့ အမိန့်တော်ခံများနဲ့ ဖွဲ့စည်းထား။ နအဖ ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တွေက စစ်ဝတ်စုံကိုရွတ်၊ အရပ်သားအရေခြံပြီး ပါတီထောင်၊ နအဖ ရဲ့ ကြံ့ဖွံ့အဖွဲ့က ဝန်ကြီးချုပ် သိန်းစိန် ရဲ့ပါတီ အတွက် မဲဆွယ်နေတဲ့အပြင် မဲရုံများကိုလဲ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲဖို့ ပြင်ဆင်၊ နအဖ မကြိုက်တဲ့ လူတွေ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အနိုင်ရခဲ့ရင်တောင်မှ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က အကြောင်းအမျိုးမျိုးနဲ့ သူတို့ရဲ့ အောင်ပွဲရလာဒ်ကို ပယ်ဖျက်ဖို့ အဆင်သင့်ရှိနေ၊ စစ်အုပ်စုက ကစားမည့်နေရာမှာရော၊ ဒိုင်လူကြီးနေရာမှာရော ယူထားပြီး ပြည်တွင်းပြည်ပ အလိုတော်ရိတွေနဲ့ အားဖြေထားတဲ့ ဒီကစားပွဲမှာ အဖွဲ့ချုပ်က ရွေးကောက်ပွဲဝင်ခဲ့ရင် မရှုမလှ ရုံးနိမ့်တာအပြင် နအဖရဲ့ စစ်အာဏာရှင်စနစ် တရားဝင်ပြုရေးစီမံကိန်းကြီးမှာ နောက်ဆုံးကျန်တဲ့ အုတ်တစ်ချပ်ကို ဖြေဆည်းပေးသူ ဖြစ်သွားမှာပါ။

အဖွဲ့ချုပ်က သတ္တိရှိရှိ၊ ရဲရင့်ရင့်နဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဝင်မှာမဟုတ်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကြေညာတဲ့ အခါမှာတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ အဖွဲ့ချုပ်ကို မှားသွားပြီလို့ပြော၊ လူထုမျက်နှာမကြည့်ဘူးလို့ စွပ်စွဲ၊ ခေါင်းမာလွန်းတယ်လို့ ပုတ်ခတ်၊ ပြီးတော့ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍအဆုံးသတ်သွားပြီလို့ သူတို့ဖာသာ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ကြပါတော့တယ်။

အခုအချိန်မှာ သူတို့တဖွဖွပြောနေတာက တော့ "မြန်မာနိုင်ငံတွင်းမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ အဖွဲ့ချုပ်အပြင် အခြားဒီမိုကရက်တွေ အများကြီးရှိသေးတယ်" (There are democrats in Burma other than Daw Aung San Suu Kyi and the NLD.) ဆိုတာပါပဲ။ သူတို့က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာပြီးဆုံးသွားခဲ့ပြီ၊ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ တရားဝင်နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုမဟုတ်တော့ဘူး၊ ဒီတော့ နိုင်ငံရေးနယ်ထဲမှာ ကျန်ရှိနေသေးတဲ့ ဒီမိုကရက်တွေ၊ ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သားတွေကို ဆက်ပြီးကူရမယ်၊ တကယ်လို့ သူတို့ရဲ့ ရွေးချယ်မှုက ရွေးကောက်ပွဲဝင်ရေးဖြစ်တယ်ဆိုရင် အဲဒီ ရွေးကောက်ပွဲကို ထောက်ခံအသိအမှတ်ပြုရမယ်။ လို့ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် အော်ဟစ်နေကြပါပြီ။ ရွေးကောက်ပွဲဝင်ချင်လွန်းကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကလဲ "အဖွဲ့ချုပ်ကတော့ လမ်းမှားကိုရွေးချယ်သွားခဲ့ပြီ၊ ကျနော်တို့ပဲ ကျန်တော့တယ်၊ ကျနော်တို့ကိုအားပေးကြပါ" လို့ နိုင်ငံခြားသားများ အကြိုက် တစစအော်နေကြချိန်ပါ။

(၄) ကစားပွဲအသစ် ဖန်တီးဖို့လိုတယ်

ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ ကံကြမ္မာကို ကျနော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံသားတွေပဲ ဖန်တီးရမှာပါ။ အခြားနိုင်ငံက အစိုးရတွေ၊ ကျွမ်းကျင်သူဆိုသူတွေက ဖန်တီးပေးလို့မရပါဘူး။ သူတို့ရဲ့ စေတနာရှိလွန်းလို့ပါဆိုတဲ့ အကြံပြုချက်။

တိုက်တွန်းချက်တွေကိုလဲ ကျနော်တို့ ပြည်သူတွေရဲ့ ဆန္ဒနဲ့ မကိုက်ညီရင် လက်ခံစရာမလိုပါဘူး၊ သူတို့ အကြံပြုချက်တွေက အမှားတခုကို ဖြစ်စေရင်လဲ ဒီနိုင်ငံခြားသား ပညာရှင်တွေက လာပြီး တောင်းပန်မှာ၊ တာဝန်ယူမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျနော်တို့ပဲ ခါးစည်းခံစားကြရမှာပါ။

နအဖ ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကစားကွင်းထဲက ထွက်လာတာ အင်မတန် မှန်ကန်တဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ပါ။ ဒါပေမယ့် ရွေးကောက်ပွဲမဟုတ်တဲ့ အခြားကစားပွဲတစ်ခုကို တည်ဆောက်ဖို့ လိုပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲကို လူထု နဲ့ နိုင်ငံတကာက အသိအမှတ်မပြုဖို့ တောင်းဆိုနေချိန်မှာ ရွေးကောက်ပွဲမဟုတ်ရင် တခြားနည်းလမ်းကဘာလဲ ဆိုတာကို ရှင်းပြနိုင်ဖို့ နဲ့ အဲဒီလမ်းကြောင်းကို လူထုနဲ့ နိုင်ငံတကာအစိုးရတွေ လက်ခံလာအောင် အဖွဲ့ချုပ်က ဦးဆောင်ချီတက်ဖို့ လိုပါတယ်။ အဲဒီလို မဟုတ်ရင်တော့ ဘေးထွက်သွားရတာပဲ အဖတ်တင်ပါလိမ့်မယ်။

ကစားကွင်း ထဲမှာ အဖွဲ့ချုပ်ဘက်က ရှိခဲ့တဲ့လူထုအများစုကြီးက ပရိသတ်နေရာကို တဖြေးဖြေးနဲ့ ရောက်သွားကြပြီလို့ ရှေ့မှာ ပြောခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်ရတာဟာ နအဖ ရဲ့ ဖိနှိပ်မှုတွေကြောင့်ကြီးပဲတော့မဟုတ်ပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်များမှာ ပါတီ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို လွှမ်းမိုးထားတဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအောင်ရွှေ နဲ့ သူ့လူယုံ တချို့ရဲ့ ဦးဆောင်မှုက အဖွဲ့ချုပ်ကို လူထုနဲ့ ကင်းကွာရုံမျှမက အောက်ခြေပါတီဝင်များနဲ့ ပါ ဝေးကွာစေခဲ့ပါတယ်။ ပါတီတွင်းက ထက်မြက်တက်ကြွတဲ့ လူငယ်တွေ၊ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေဟာ ရွှေဂုဏ်တိုင် ရုံးချုပ်က ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ ပိတ်ဆို့ဟန့်တားမှုကို ခံခဲ့ရပြီး ပါတီခေါင်းဆောင်မှုကို ဝေဘန်သူတွေဟာ ပါတီက ထုတ်ပယ်ခြင်းခံခဲ့ကြရပါတယ်။ အခုတော့ အဖွဲ့ချုပ်ကိုမှန်မှန်ကန်ကန် ဦးမဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသူတွေ အနားယူသွားကြ၊ လမ်းခွဲသွားကြပါပြီ။ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ နအဖ ရဲ့ မတရား၊ မမျှတတဲ့ ကစားကွင်းကို ကျောခိုင်းခဲ့ပြီး အန်ကယ် ဦးတင်ဦး၊ ဦးဝင်းတင်တို့ရဲ့ မှန်ကန်တဲ့ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ လူထုနဲ့ ပြန်လည်နီးစပ်လာပါပြီ။ သို့သော်လဲ ဒီလောက်နဲ့တော့ မလုံလောက်သေးပါဘူး။

အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်တွေဟာ ရွှေဂုဏ်တိုင် ရုံးခမ်းထဲက ထွက်ပြီး လူထုကြားထဲပြန်လည်ဝင်ရောက်လာကြပါပြီ။ အဖွဲ့ချုပ်ဝင်တွေဟာ လူထုရဲ့အကျိုးစီးပွားအတွက် လူမှုရေးလုပ်ငန်းတွေကို အားကြီးမာန်တက်ဆောင်ရွက်နေကြပါပြီ။ ကောင်းသလိုရှိပေမယ့် မကောင်းလှပါ။ ရေငတ်နေတဲ့လူတွေကို သောက်သုံးရေဖြန့်ချိတာ၊ ရေတွင်းတွေတူးပေးတာ၊ သစ်ပင်တွေစိုက်တာ၊ ပါတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းတွေလုပ်တာ ကောင်းပေမယ့် အဲဒါတွေဟာ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုမဟုတ်ပါ။ ဒီလုပ်ငန်းတွေကို အားကြီးမာန်တက်လုပ်ကြတဲ့ အတွက် အဖွဲ့ချုပ်ဟာ ကိုကျော်သူ့လို "ပြည်သူ့ဂုဏ်ရည်" ဆုတွေရ ကောင်းရပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် လူထုမျှော်လင့်တဲ့ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲကို ဦးဆောင်လမ်းပြနိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုးမရှိနိုင်တော့ပါဘူး။ နိုင်ငံတကာ အစိုးရတွေကလဲ အဖွဲ့ချုပ်ကို လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအဖြစ်ပဲ သတ်မှတ်လိုက်ပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီလို အဖွဲ့ချုပ်က နအဖ ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ကစားကွင်းကနေ သပိတ်မှောက်ထွက်လာခဲ့ပြီး မိမိရဲ့ ကိုယ်ပိုင်ကစားပွဲတခုကို မဖန်တီးနိုင်ရင်၊ အဲဒီ ကစားပွဲအသစ်ကို လူထုနဲ့ နိုင်ငံတကာ အစိုးရတွေက အသိအမှတ်ပြုအောင် မစည်းရုံးနိုင်ရင် အဖွဲ့ချုပ်ဟာ နိုင်ငံရေးနယ်ရဲ့ ပြင်ပကို လုံးလုံးလျားလျား ရောက်ရှိသွားတော့မှာပါ။

(၅) ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်မပါတဲ့ ဘယ်နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်မှ မအောင်မြင်နိုင်ပါ

အဖွဲ့ချုပ်က ရွေးကောက်ပွဲကို သပိတ်မှောက်တာ မှန်ပေမယ့် အဖွဲ့ချုပ်ဟာ နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်ထဲမှာ ရှိနေတုံး၊ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေးလှုပ်ရှားမှုကြီးကို ဦးဆောင်နေတုံး၊ နအဖ ကအသိအမှတ်ပြုသည် ဖြစ်စေ မပြုသည်ဖြစ်စေ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ဆက်လက်ရှင်သန်နေကြောင်း ပြဖို့ လိုပါတယ်။ နအဖ ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို လူထုကရော နိုင်ငံတကာအစိုးရ တွေကပါ အသိအမှတ်မပြု၊ မထောက်ခံကြအောင် စည်းရုံးဖို့ လိုပါတယ်။ နအဖ ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ပြဿနာများအတွက် စစ်မှန်တဲ့ အဖြေမဟုတ်ပဲ ပိုပြီးဆိုးဝါးမည့် ပေါက်ကွဲမှုများဆီ ဦးတည်နေတယ်ဆိုတာ

ရှင်းလင်းပြဖို့ လိုပါတယ်။ တိုင်းပြည်ရဲ့ ပြဿနာများအားလုံးကို ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းခိုင်ခိုင်မာမာ ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ နအဖ၊အဖွဲ့ ချုပ်နဲ့ တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်တဲ့ သုံးပွင့်ဆိုင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွေ မရှိမဖြစ်လိုအပ်တာမို့ ဒီတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွေ ပေါ်ပေါက်လာရေးအတွက် လူထုအား၊ နိုင်ငံတကာ ထောက်ခံမှုအားနဲ့ နအဖကို ဖိအားပေးတာဟာ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ ကစားပွဲအသစ်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

သူတို့ ပြောကြသလို မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နဲ့ အဖွဲ့ချုပ်အပြင် အခြားဒီမိုကရက်တွေ ရှိသေးတယ်ဆိုတာ မှန်သင့်သလောက် မှန်ပါတယ်။ အဲဒီ ဒီမိုကရက်တွေက ရွေးကောက်ပွဲဝင်ဖို့ ကြိုးစားနေတာလဲ အမှန်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ဒီမိုကရက်တွေဟာ လူထုကို ကိုယ်စားမပြုနိုင်ပါ။ အဖွဲ့ဝင် ၁၀၀၀ ပြည့်ဖို့ တောင် မနည်းစည်းရုံးနေရတဲ့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နဲ့ အဖွဲ့ချုပ်လို ပြည်သူ သန်းပေါင်းများစွာကို ကိုယ်စားမပြုနိုင်တာ အထင်အရှားပါ။ ပြီးတော့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ဟာ လူထုရဲ့ ထောက်ခံမှုကို တစ်ခဲနက်ရထားသူပါ။ နအဖ က သူ့ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ နေအိမ်အကျယ်ချုပ်ချုပ်ပြီး လူထုကြီးနဲ့ အဆက်ဖြတ်ထားပေမယ့် လူထုကြီး က သူ့ကို မြန်မာနိုင်ငံမှာ စစ်မှန်တဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်စည်းရုံးပေးနိုင်မည့် တစ်ဦးတည်းသော အားကိုးရာ အဖြစ် မျှော်လင့်နေကြဆဲပါ။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အခြား ဒီမိုကရက်တွေ ရှိသေးတယ်ဆိုပြီး မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီရေး လှုပ်ရှားမှုကြီးထဲက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကို ဖယ်ထုတ်ပြီးစဉ်းစားတာဟာ တကယ်တော့ အမေရိကန် လူမဲတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုကြီး ထဲကနေ ခေါင်းဆောင်ကြီး မာတင်လူသာကင်း ကို ခွဲထုတ်ပြီး စဉ်းစားသလို၊ တောင်အာဖရိက အသားအရောင်ခွဲခြားမှုတိုက်ဖျက်ရေးလှုပ်ရှားမှုကြီးထဲကနေ ခေါင်းဆောင်ကြီး နယ်လဆင်မန်ဒဲလားကို ဖယ်ထုတ်စဉ်းစားသလို ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် မပါဝင်တဲ့ ဘယ်လို နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်မှ အောင်မြင်မှုမရနိုင်ပါ။ ဒါကြောင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နဲ့ အဖွဲ့ချုပ် မပါဝင်တဲ့ စစ်မှန်တဲ့ တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်တွေ မပါတဲ့ ဒီရွေးကောက်ပွဲကို ထောက်ခံဖို့ စဉ်းစားနေတဲ့ အစိုးရတွေ ကို ကျနော်တို့ ရှုတ်ချရပါလိမ့်မယ်။ ကျနော်တို့ ပြည်သူလူထုကြီး အနေနဲ့ လဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် နဲ့ အဖွဲ့ချုပ်မပါဝင်တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲမှာ ဦးသူဝေကို မဲပေးရန်နီး၊ ဖြိုးမင်းသိန်း ကို မဲပေးရန်နီး စဉ်းစားနေစရာမလိုပါ။ မိမိတို့ အားလုံးကို ရာသက်ပန် စစ်ကျွန်ဘဝကို ပို့မည့် ဒီရွေးကောက်ပွဲကို ပြတ်ပြတ်သားသား ငြင်းပယ်ကြရမှာပါ။

အဖွဲ့ချုပ်အနေနဲ့ လဲ လူထုကြားထဲဝင်ပြီး လူထုအကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်ရာမှာ ရေလူတာ၊ ရေတွင်းဆောက်တာ၊ ကျောင်းဆောက်တာတွေအပြင် လူထုခံစားနေရတဲ့ မတရားမှုတွေကို ဖြေရှင်းတဲ့ အလုပ်တွေပိုပြီးလုပ်သင့်ပါတယ်။ ဦးအေးမြင့် နဲ့ လမ်းပြကြယ် အဖွဲ့ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ကလေးစစ်သားစုဆောင်းမှု ပပျောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကို အဖွဲ့ချုပ်က တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနဲ့ ဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင် ပိုပြီးထိရောက်မှုရှိမှာပါ။ ဦးမြင့်အေး နဲ့ မိတ်ဆွေများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတဲ့ လူ့အခွင့်အရေး ပညာပေးရေး နဲ့ ကာကွယ်ရေးကိစ္စတွေ၊ ရှေ့နေကိုဖိုးဖြူ နဲ့ လယ်သမားကြီးများ ကြိုးစားနေတဲ့ အဓမ္မလယ်ယာ အသိမ်းခံရမှုများ၊ အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေခံရမှုများ တိုက်ဖျက်ရေးကိစ္စတွေ ကို အဖွဲ့ချုပ်ဝင်များက တနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ ဆောင်ရွက်ကြရင် သိပ်ကောင်းမှာပါ။ အရင်က စေမျိုးဆက်ကျောင်းသားများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြတဲ့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားမိသားစုများအား အားပေးကူညီတဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို အဖွဲ့ချုပ်ဝင်တွေ တနိုင်ငံလုံးမှာ ဆောင်ရွက်ကြရင်သိပ်ထိရောက်မှုရှိမှာပါ။ စေမျိုးဆက်ကျောင်းသားများရဲ့ ရင်ဖွင့်သံ လှုပ်ရှားမှု (Open Heart Campaign)၊ အဖြူရောင် တနင်္ဂနွေလှုပ်ရှားမှု (White Sunday Campaign) များဟာ နအဖကို အကြီးအကျယ်ချိမ်းခြောက်နိုင်ခဲ့သလို လူထုနဲ့ နိုင်ငံတကာအစိုးရတွေရဲ့ အသိအမှတ်ပြုခံရတဲ့ လူထုကို အခြေပြုတဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေပါ။ အဖွဲ့ချုပ်က ဗဟိုကနေ မူဝါဒ ချမှတ်ပြီး တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာ နဲ့ ဆောင်ရွက်သင့်တဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေပါ။ ပြီးတော့ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနဲ့ ထိစပ်ဆက်သွယ်ပြီး သူတို့ရဲ့နှစ်ပေါင်းများစွာ နာကျင်ခံစားရမှုကို စာနာနားလည်တတ်ဖို့၊ ပူးပေါင်းအဖြေရှာရေး ဆွေးနွေးညီညွတ်ကြဖို့ လိုပါတယ်။

ဒီလူပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လုပ်ရင်တော့ ရေတွင်းတူးတာထက်စာရင် ပိုပြီး နအဖက အနှောက်အယှက်ပေး၊ ရန်ပြုမှာလဲ အသေအချာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီလူပုဂ္ဂိုလ်တွေကပဲ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့အစည်းတခုအဖြစ် ရပ်တည်နေဆဲ၊ လူထုကို ဦးဆောင်နေဆဲ ဆိုတာ သက်သေပြနိုင်မှာပါ။

(၆) ဖြေးဖြေးမှ လုပ်လို့ မရပါ

ဒီလိုလူပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တဖြေးဖြေးနဲ့ အချိန်ယူလုပ်သွားဖို့ အစီအစဉ်တွေ အဖွဲ့ချုပ်မှာ ရှိကောင်းရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် အဖွဲ့ချုပ်မှာ အချိန်မရှိပါ။ ဒီလို ပြတ်သားရဲရင့်တဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေကို နအဖ ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်ခင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုနေရာမှာ ရှိနေဆဲ ဆိုတာ သက်သေပြရာရောက်ပြီး နအဖရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲအပေါ်မှာ ရှိနေတဲ့ နိုင်ငံတကာအစိုးရတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှုကို အတိုင်းအတာတခုထိ ဖယ်ရှားနိုင်မှာပါ။

ရွေးကောက်ပွဲကို သပိတ်မှောက်ရေးဟာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စလို့ သတ်မှတ်ပြီး သပိတ်မှောက်ရေးကြွေးကြော်သံအပေါ် ရယ်သွမ်းသွေးနေတဲ့ လူတွေလဲရှိပါတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲက နအဖ ကသာ တကယ်လုပ်မယ်ဆိုရင် တကယ်ဖြစ်မှာပါ။ မဲပေးတဲ့လူတွေ ရှိကြမှာပါ။ ဒါပေမယ့် ရွေးကောက်ပွဲသပိတ်မှောက်ရေးရဲ့ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်က ရွေးကောက်ပွဲမှာ လူထုရဲ့ပါဝင်မှု အနည်းဆုံးဖြစ်ဖို့ နဲ့ နိုင်ငံတကာအစိုးရတွေရဲ့ စိတ်ဝင်စားမှု၊ ထောက်ခံမှု အနည်းဆုံးဖြစ်ဖို့ပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာ အဖွဲ့ချုပ်က လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၈၂ ရာခိုင်နှုန်း အနိုင်ရခဲ့ပေမယ့် စစ်အုပ်စုက အဖွဲ့ချုပ်ဟာ မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ သန်း ၂၀ကျော်ထဲက ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ရဲ့ ထောက်ခံမှုကိုသာ ရရှိခဲ့တာဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံပြည်သူ အများစုကို ကိုယ်စားမပြုဘူး လို့ အဖွဲ့ချုပ်ရဲ့ အောင်ပွဲကို နှိမ်ချစော်ကားခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲမှာလဲ ကျနော်တို့က မဲပေးသူ အရေအတွက် အနည်းဆုံးဖြစ်အောင် စည်းရုံးပြီး စစ်အုပ်စုရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရကိုယ်စားလှယ်များဟာ မြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူအများစုကို ကိုယ်စားမပြုဘူးဆိုတာ သက်သေပြကြဖို့ပါ။ နိုင်ငံတကာ အစိုးရတွေအဖို့လဲ ဒီ ရွေးကောက်ပွဲဟာ မဆလ ကနေ နဝတ အမည်ပြောင်းသလို၊ နဝတ ကနေ နအဖ အမည်ပြောင်းသလို၊ စစ်အုပ်စုရဲ့ နံမည်ပြောင်းပွဲတစ်ခုထက်မပိုဘူးလို့ မြင်နိုင်ဖို့ပါ။

(၇) ရွေးကောက်ပွဲနောက်ပိုင်း ပြဿနာများ

ရွေးကောက်ပွဲပြီးလို့ စစ်အုပ်စုက သူ့ရဲ့ ၂၀၀၈ဖွဲ့စည်းပုံကို အသက်သွင်းပြီဆိုတာနဲ့ ပြဿနာပေါင်းစုံကို ရင်ဆိုင်ရတော့မှာပါ။ ဒီဖွဲ့စည်းပုံ ကို ဘယ်လောက်ပဲ စစ်တပ်ရဲ့ အာဏာပိုင်စိုးရေးကို ရည်ရွယ်ရေးဆွဲထားခဲ့ပေမယ့် ဟာကွက်တွေ၊ အားနည်းချက်တွေလဲ အများကြီးရှိနေတာပါ။ အဲဒီ အားနည်းချက်တွေကပဲ စစ်အုပ်စုတွင်း ပြိုကွဲရေးကို ဦးတည်နေတာပါ။ ရှင်းပြပါရစေ။

ဒီဖွဲ့စည်းပုံအရ နိုင်ငံတော်သမ္မတ နဲ့ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် တို့ဟာ အမြင့်မားဆုံးရာထူးတွေပါ။ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ကပိုပြီး အာဏာကြီးပေမယ့် နိုင်ငံတော်သမ္မတက တရားဝင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေ က ဘယ်ရာထူးကို ယူမလဲဆိုတာက စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်သလို တပ်တွင်းပြဿနာအားလုံးရဲ့ အရင်းအမြစ်လဲဖြစ်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်သန်းရွှေက သမ္မတ ရာထူးယူလိုက်ရင် သူဟာ စစ်တပ်က အနားယူရပါလိမ့်မယ်။ သမ္မတကြီး ဦးသန်းရွှေ ဖြစ်လာရင်လဲ သူဟာ သူ့နေရာကို ဆက်ခံမယ့် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် အသစ်လောက် အာဏာရှိမှာမဟုတ်ပဲ ဗိုလ်သန်းရွှေ မရှိတော့တဲ့ စစ်တပ်တွင်းမှာလဲ အပြောင်းအလဲတွေအများကြီး ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ ဗိုလ်သန်းရွှေက ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နေရာ ကိုဆက်ယူထားမယ်ဆိုရင်လဲ သူနဲ့တကွ ဗိုလ်မောင်အေး၊ ဗိုလ်ရွှေမန်း၊ ဗိုလ်တင်အောင်မြင်ဦး စတဲ့ သက်ကြီးရွယ်အို

စစ်ဗိုလ်တွေက တပ်မတော်ရဲ့ ထိပ်ဆုံးရာထူးတွေမှာ ပင်စင်သက်ကို အလွန်အကျွံကျော်နေတာတောင်မှ ဆက်ပြီး နေရာယူထားကြမယ်ဆိုရင် အငယ်တန်းစစ်ခေါင်းဆောင်များရဲ့ ရာထူးတက်လမ်းကို ပိတ်ဆို့ထားတာဖြစ်တဲ့အတွက် မကျေနပ်မှုတွေ ကြီးမားလာမှာပါ။ ဗိုလ်သန်းရွှေ က ရာထူးနှစ်ခုလုံးကို မယူပဲ အနားယူလိမ့်မယ်လို့တော့ ကျနော်မထင်ပါ။ သူ့ရှေ့ အာဏာရှင်ဟောင်းကြီးများ ဦးနေဝင်း၊ ဗိုလ်စောမောင် တို့ အာဏာမရှိတဲ့နောက်ပိုင်း ဘယ်လို ဘဝနိဂုံးချုပ်ခဲ့ကြရတယ်ဆိုတာ သူကောင်းကောင်းသိတာမို့ အာဏာစွန့်ရဲလိမ့်မယ်လို့ မထင်ပါ။

ဗိုလ်သိန်းစိန် အပါအဝင် စစ်တပ်က တချို့က အရပ်ဘက်ပြောင်းပြီး ဗဟို အစိုးရနဲ့ ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသအစိုးရများကို ဦးဆောင်ကြမှာပါ။ အဲဒီ အခါမှာလဲ အရပ်ဘက်ရာထူးကြီးကြီးတွေ ရထားတဲ့ စစ်ဗိုလ်ဟောင်းများနဲ့ စစ်တပ်တွင်း ကျန်ရှိနေသေးတဲ့ စစ်ဗိုလ်များအကြား ကွဲပြားမှုတွေ၊ မယုံကြည်မှုတွေ၊ မနာလိုမှုတွေ ရှိလာနိုင်ပါတယ်။ စစ်တပ်အတွင်းမှာလဲ လွှတ်တော်အဆင့်ဆင့်ထဲမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့နဲ့ ဗဟို နဲ့ ပြည်နယ်၊ ဒေသ အစိုးရတွေမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က ရွေးချယ်ခံရတဲ့ စစ်ဗိုလ်တွေ နဲ့ အရွေးချယ်မခံရပဲ တိုက်ခိုက်ရေးတပ်တွေမှာပဲ တာဝန်ယူရတဲ့စစ်ဗိုလ်တွေဆိုပြီး လူတန်းစား နှစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်လာမှာ ဖြစ်သလို အဲဒီ လူတန်းစား နှစ်ရပ်ရဲ့ ပြိုင်ဆိုင်မှုက တပ်တွင်းပဋိပက္ခတွေကို ပိုပြီးကြီးထွားလာစေမှာပါ။

စစ်အုပ်စုက တိုင်းရင်းသားအပစ်ရပ်အဖွဲ့များကို နယ်ခြားစောင့်တပ်အသွင်ပြောင်းဖို့ ဖိအားပေးနေတာကို အခုတလောမှာ ခဏရပ်ထားပေမည့် ရွေးကောက်ပွဲပြီးရင်တော့ ဆက်ပြီးအချိန်ခွဲထားလို့ မရနိုင်တော့ပါဘူး။ အဲဒီအခါမှာ ပြိုမဲချမ်းစွာဖြေရှင်းနိုင်မည့်လမ်း သိပ်မမြင်ပါ။ ဒီတိုင်းရင်းသား အပစ်ရပ်အဖွဲ့များက သူတို့တောင်းဆိုထားတဲ့ အခွင့်အရေးတွေ မရပဲ သူတို့တပ်တွေကို စစ်တပ်ရဲ့ လက်အောက်ခံအဖြစ်သွတ်သွင်းဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ သူတို့ တောင်းဆိုထားတဲ့ အခွင့်အရေးတွေပေးဖို့ဆိုတာကလဲ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ပေးမှ ဖြစ်မှာမို့ စစ်တပ်ကလဲ လိုက်လျောမှာဟုတ်ပါ။ အဲဒီ အခါ စစ်ရေးနဲ့ ဖြေရှင်းကြမယ်ဆိုရင်လဲ ဒီစစ်ဟာ စစ်အုပ်စုအတွက် အလွယ်တကူ အနိုင်ရမည့် စစ်ပွဲ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ပြည်တွင်းစစ် အရှိန်အဟုန်မြင့်မားလာပါလိမ့်မယ်။

(၈) အချိန်ကောင်းမှာ အဆင်သင့်ရှိကြဖို့။

စစ်အုပ်စုကတော့ သူမွေးတဲ့မီး သူ့ပြန်လောင်မည့်ကိန်း မကြာခင် ကြုံရတော့မှာပါ။ အဲဒီ အချိန်ကောင်းမှာ အဖွဲ့ချုပ်နဲ့ ဒီမိုကရေစီအင်အားစုများက အဆင်သင့်ရှိဖို့လိုပါတယ်။ အဲဒီလို အဆင်သင့်ဖြစ်ဖို့ နဲ့ လူထုကိုအခြေပြုတဲ့ ကစားပွဲကို အားကောင်းမောင်းသန် အနိုင်ကစားနိုင်ဖို့ အခုကတည်းက အစွမ်းဆောင်နိုင်ဆုံး ပြင်ဆင်လှုပ်ရှားကြရမှာပါ။ ဒီလို နအဖရဲ့ ကစားပွဲကို ကျောခိုင်းပြီး ကစားပွဲအသစ်တခုဆီကို ရွေ့လျားရာမှာ နအဖ ရဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကို လူထုနဲ့ နိုင်ငံတကာက စိတ်ဝင်စားမှုအနည်းဆုံးဖြစ်အောင် စည်းရုံးဖို့လိုပါတယ်။ အဖွဲ့ချုပ်ဟာ နိုင်ငံရေးအင်အားစုကြီးအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိနေကြောင်းပြတဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုတွေ ဆောင်ရွက်နေ ဖို့လိုပါတယ်။ လူထုနဲ့ ပိုပြီးနီးစပ်အောင်နေရင်း လူထုကို ကစားကွင်းထဲ ပြန်သွင်းဖို့လိုပါတယ်။ နအဖ ကို အားဖြေနေကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေကို ပရိသတ်နေရာ ပြန်ပို့ဖို့လိုပါတယ်။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများရဲ့ နာကျင်ခံစားရမှုကို နားလည်စာနာပြီး အဖြေအတူတူရှာကြဖို့ စည်းလုံးညီညွတ်ကြဖို့ လိုပါတယ်။

ဒါ ကျနော် ညဏ်မီသမ္မု တွေးကြည့်မိတာပါ။ သဘောမတူရင် ဖြင့် တောင်းပန်ပါရဲ့။

လေးစားစွာ

အောင်ဒင်